

Telif Hakkıyla Korunan Materyalin Yeniden Kullanımı

Güneş Balcı
220229043
Yazılım Mühendisliği
Kocaeli Üniversitesi
gunesbalci66@hotmail.com

İrem Azra İşleyen
220229048
Yazılım Mühendisliği
Kocaeli Üniversitesi
zrisleyen@gmail.com

Hilmi Ege Kara
220229046
Yazılım Mühendisliği
Kocaeli Üniversitesi
hegekara48@gmail.com

İbrahim Biner
220229049
Yazılım Mühendisliği
Kocaeli Üniversitesi
ibrahim-biner@live.de

Oya Ilgın Akyıldız
220229047
Yazılım Mühendisliği
Kocaeli Üniversitesi
ilginakyildiz41.41@gmail.com

İbrahim Yiğit Öztürüm
220229050
Yazılım Mühendisliği
Kocaeli Üniversitesi
oztemury@gmail.com

Özetçe—Bu rapor telif hakkının ne olduğunu, hangi materyallerin telif hakkıyla korunduğunu ve korunan materyallerin yeniden kullanımının hangi şartlar altında mümkün olduğunu açıklar. Bu konuya yönelik örneklerle, yurt dışındaki ve yurt içindeki yasalara yer verir.

Anahtar Kelimeler—telif hakkı; yazılım; koruma; kullanım; fikri mülkiyet.

I. GİRİŞ

A. Telif Hakkı Nedir?

Telif hakkı, kişi veya kişilerin orijinal düşünce ve işlerini ürettikleri andan itibaren, ürünün kopyalanması ve kullanılmasıyla ilgili hakları kapsayan bir tür fikri mülkiyettir. Telif hakkı İngilizce “Copyright” kelimesine karşılık gelmektedir bu nedenle “©” ile sembolize edilir. Üzerinde bu sembol bulunan ürünlerin telif haklarının korunduğu mesajı verilmektedir. Telif hakkının doğması için tescile gerek yoktur. Kişi veya kişilerin, fikir ve sanat eserleri üzerindeki haklar eserin üretilmesiyle birlikte doğmaktadır. Bununla birlikte eser sahibi isterse ülkenin ilgili tescil birimlerinde (Türkiye’de Noter veya Kültür Turizm Bakanlığı) isteğe bağlı olarak kayıt ve tescil yaptırır. Telif hakkı, özgün yaratıcıların eserlerinin orijinalliğini koruyan bir tür fikri mülkiyettir. Bu hakkın içerisine tablolar, fotoğraflar, kitaplar, müzikler, videolar, filmler, mimari eserler, heykeller, bilgisayar programları girebilmektedir. Bu hak, oldukça önemlidir.

Telif hakkı genelde doğal olarak eseri üreten kişiye aittir. Bazı durumlarda eseri üreten kişi eğer eseri, bir sözleşme altında veya bir işverenin altında üretiyorsa bu durumda telif hakkı sözleşme sahibine veya işverene aittir. Telif hakkı ile korunan eserlerin belirli kullanımları eserin üreticisinden izin alınmamasına rağmen ihlal oluşturmaz. İhlal oluşturmayan bu kullanımlara adil kullanım denir. Bir kullanımın adil olup olmadığını belirleyen faktörler:

- kullanımın amacı ve niteliği,
- Eserin doğası,
- Eserin tamamı düşünüldüğünde kullanılan bölümün miktarı ve önemi,
- kullanımın eserin potansiyel pazarına veya değerine

olan etkisidir.[1]

B. Telif Haklarının Özellikleri Nelerdir?

Telif Hakkının doğması için tescile gerek yoktur. Fikir ve sanat eserleri üzerindeki haklar eserin üretilmesiyle birlikte doğar.

- Telif hakları soyut niteliğe sahiptir. Telif hakları ile koruma altına alınan, insan düşüncesinin yarattığı maddi olmayan mallardır. Telif hakları somutlaştığı maddeden ayrı ve bağımsız bir varlık ve hukuki değere sahiptir.
- Telif haklarında ülkesellik ilkesi geçerlidir. Koruma hangi ülkede talep ediliyorsa koruma şartları o ülke mevzuatına göre belirlenir.
- Mutlak hak niteliğine sahiptir. Telif hakları herkese karşı ileri sürülebilirler. Ancak toplum menfaatinin korunması gibi nedenlerle bu mutlak hakka çeşitli sınırlamalar getirilmiştir. Mutlak hakka getirilen sınırlandırmalar: Kamu düzeni, genel ahlak, kamu yararı gibi sebeplerle getirilen sınırlamalar ve hususi menfaat (şahsi kullanım vs.) yararına getirilen istisnalardan oluşmaktadır. (Örneğin, bir eserin kâr amacı güdülmeksizin, şahsi kullanım amacıyla çoğaltılabilmesi mümkündür.)
- Fikri mülkiyet hakları belli bir süre boyunca korunurlar.(fikir ve sanat eserlerinde 70 yıl vs.) Fikir ürünleri somutlaştıkları eşyadan ayrı ve bağımsız bir hukuki statüye sahiptir.
- Fikri ürünler özel kanun, tüzük ve yönetmelikler çerçevesinde düzenlenmektedir.

C. Telif Hakkı Sahibinin Hakları Nelerdir?

Telif hakkı sahiplerine Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca maddi ve manevi haklar olmak üzere 2 sınıf hak tanınmıştır. Bu kanun kapsamında tanınan maddi haklar şu şekildedir:

- İşleme hakkı.

- Çoğaltma hakkı.
- Yayma hakkı.
- Temsil hakkı.
- İşaret, ses ve/veya görüntü nakline yarayan araçlarla umuma iletim hakkı.
- Pay ve takip hakkı.

Manevi haklar ise şunlardır:

- Umuma arz etme, yayma.
- Adın belirtilmesi.
- Eserde değişiklik yapılması menetme.[2]

D. Telif Hakkı İhlali Nedir?

Telif hakkı sahibinin izni ve bilgisi olmaksızın, eserin kopyalanması, çoğaltılması, dağıtılması ya da izin gerektirecek şekilde görüntülenmesi, bazı çalışmalarda kullanılmasına telif hakkı ihlali olarak adlandırılmaktadır. Öyleyse şu durumlarda telif hakkı ihlalinin varlığından söz edilir:

- Telif hakkına sahip bir eserin izinsiz çoğaltılması
- Telifi olan eserin izinsiz değiştirilmesi
- Telifi olan eserin izinsiz dağıtılması
- Telifi olan eserin izinsiz umuma sunulması
- Başkasına ait olan eseri kendi eseriymiş gibi adlandırma
- Eser ve eserin telifine ilişkin eksik, yanıltıcı ya da aldatıcı bilgi verme
- Telifi olan eserin izinsiz iletilmesi, kiralınması satılması, gösterimi.[3]

II. LİTERATÜR TARAMASI

Yazılımlar da bireyin kendi fikriyle ürettiği kendisine ait eser olarak sayıldığından telif hakkıyla korunurlar ve tıpkı diğer eserler gibi kayıt yapılma gereği duyulmaz.

"Telif haklarının odağında eser kavramı bulunmaktadır. Eser, kişinin zeka ve yeteneklerinin ortaya çıkardığı, görsel ve/veya işitsel olarak algılanması mümkün olan ve korunmaya değer görülen fikri ürünlerdir. Yazılımlar oluşturulduğu andan itibaren telif hakkı ile korunabilmektedir. Koruma süresi ise yazılım sahibinin hayatı boyunca ve vefatından sonra yetmiş yıldır. Yazılım sahibinin başkalarının yazılımı yeniden oluşturmasını, kamuya yaymasını, dağıtmasını engelleyen mali hakları ve yazılım sahibinin ününün korunmasını sağlayan manevi hakları olmak üzere telif hakkına dayanan hakları bulunmaktadır.

Yazılımların korunması bakımından patent koruması ve telif koruması olmak üzere iki farklı koruma yöntemi bulunmaktadır. Telif koruması, telif hakları mevzuatı kapsamında belirlenmiş kuralları çerçevesinde yazılımların edebi eser olarak değerlendirilip korunmasıdır. Bu koruma

türünün en önemli özelliği yazılım orijinalliğinin esas alınmasıdır.

Patent koruması, ilgili yasal mevzuat kapsamında düzenlenmiş olan kuralları çerçevesinde yazılımlara patent hakkı verilip verilmemesini esas alan bir koruma türüdür.

Patent ile korumayı Apple, Microsoft gibi büyük şirketler desteklerken, Küçük ve Orta Boy İşletmeler (KOBİ) ve özgür yazılımcılar patent ile korumaya karşı çıkmaktadır.

Ülkemizde yazılım sahibinin başkalarının yazılımı yeniden oluşturmasını, kamuya yaymasını, dağıtmasını engelleyen mali hakları ve yazılım sahibinin ününün korunmasını sağlayan manevi hakları olmak üzere telif hakkına dayanan hakları bulunmaktadır.

Bir yazılımın eser sayılabilmesi için objektif olarak algılanabilir nitelikte olmalıdır. Yani yazılımın doğrudan veya dolaylı yoldan algılanabilmesi gerekir.[4]"

Başkasının yazılımını kullanıma erişim sağlayabilmek için bireyin bu yazılımın lisansına, patentine veya yazılımı yazan kişinin iznine ihtiyacı vardır. Bu üçüne de sahip olmadığı durumlarda eylemleri ihlale yol açmayan eylemlerle sınırlandırılmıştır. Bunun dışında açık kaynak kodlu yazılımların kullanımı telif hakkı ihlali oluşturmaz.

"Yazılım sektöründeki firmalar lisans yoluyla kişi veya işletmelere, ürünlerden yararlanma ve ürünleri kullanım hakkı tanırırlar.[5]"

Yazılımın telif hakkı sahibi ancak ve ancak yazılımı fiziken üreten kişidir. Sözde yardımcı dokümanlar hak sahibi olamazlar. Telif hakkı sahibinin üreten kişi olmadığı durumlar kişinin bir işverenin veya bir sözleşmenin altında çalıştığı durumlar olabilir. Birden fazla bireyin ürettiği birden fazla yazılımla oluşan bir eserde bireyler müşterek eser sahibi kabul edilirler.

"Artık fikri mülkiyet hukuku olarak bilinen daha geniş yasal düzenlemeler kategorisi altında toplanan telif hakkı, eser sahibinin çalışmalarını belirli izinsiz kullanımlarına (örneğin, işi herhangi bir maddi biçimde çoğaltmak, yayınlamak, kamuya açıklamak, filme çekmek veya uyarlamak) karşı korumak için tasarlanmıştır. Bir telif hakkı, sahibine, yaratılan ürün üzerinde, hem kullanımı hem de ondan türetilen maddi faydaların bir kısmını kontrol etmesini sağlayan sınırlı bir tekel sağlamaktadır.

2009/24/EC AB Bilgisayar programlarının yasal korunması hakkında Direktif md.1/3; "Bir bilgisayar programı, eser sahibinin kendi fikri yaratımı olması bakımından özgün nitelikte ise korunacaktır" demektedir. Orijinallikte ürünün yeni, estetik veya benzersiz olması aranmamakta, eser sahibinin ürün üzerindeki yaratıcılığı, bir nevi imzası aranmaktadır.

FSEK md.8 uyarınca eseri meydana getiren kişi o eserin sahibi olarak kabul edildiğinden, yazılımı yaratan gerçek kişi(ler) de bu yazılımların sahibi olmaktadır. Bir yazılımın oluşturulması süresince, fikir veren, tavsiyelerde bulunan yani teknik hizmet veya teferruata ait yardım yapan kişiler eser sahibi olarak kabul edilmemektedir.

Yazılımlar üzerinde müşterek eser sahipliğinin söz konusu olması halinde, birden fazla yazılımcı birbirinden ayrı olarak çalışabilen programları birleştirerek yeni bir program üretmiş olmaktadır. Böyle bir durumda, yazılımcılar eser sahibi sıfatıyla, kendilerine ait kısım üzerindeki haklarını kendi başlarına kullanabilmekte, aynı zamanda da birleştirilerek oluşturulan yeni yazılım üzerinde müşterek eser sahibi sıfatını kazanmaktadır.

Açık kaynak kodlu yazılımlar incelemeye ve kullanıma açık olduğundan ve kullanıcı tarafından üzerinde değişiklikler ve uyarlamalar yapılabildiğinden dolayı, bunlar sonucunda meydana getirilen yazılımlar, meydana getirenin de imzasını taşıması kaydıyla bağımsız bir eser olarak kabul edilirler ve yeni eseri meydana getiren yazılımcı da, eser sahibine tanınan hakları kullanma yetkisine sahiptir.

Bir yazılımın uyarlanması (programın yazıldığı programlama dilinden bir başka programlama diline dönüştürülmesi), düzenlenmesi (bağımsız program ya da program parçacıklarının birbirine bağlanması) veya programda herhangi bir değişim yapılması (kişisel kullanma için gerekli olan değişikliği aşan değişiklikler) işleme esere vücut vermektedir ve kanun kapsamında işleme eserler de koruma altındadır. Ancak burada dikkat edilmesi gereken husus, yalnızca önceki eserin sahibinin haklarına zarar vermemek kaydıyla oluşturulan ve işleyenin özelliklerini-imzasını taşıyan işleme eserlerin kanun kapsamında koruma altına alınabileceğidir.[6]”

Telif hakkı orijinal ve eser sayılan her işi korur. Ancak telif hakkı ihlali içeren bir eserin ihlali içeren kısmı orijinal sayılmadığından bu kısmı korumaz.

"Telif hakkı hukuku, başka bir telif hakkını ihlal ederek oluşturulmuş bir materyali korumaz. Bu düzenleme kaynağını, Telif Hakkı Kanunu §103(a)'dan almaktadır. Buna göre önceden var olan bir materyali kullanan bir eser için telif hakkı koruması, eserde, kullanımın telif hakkı ihlali oluşturduğu bölümleri kapsamaz. Başka bir deyişle, eserini ortaya koyarken başkaca eserlerden, telif hakkı ihlali teşkil edecek şekilde faydalanan bir kimsenin eserindeki bu bölümler koruma kapsamında yer almaz. Şayet eser sahibi başka bir eserin yalnızca telif hakkı hukukunca korunmayan ve esere dayanak oluşturan düşüncelerini kullandıysa elbette ki bu bir hak ihlali oluşturmaz. Fakat bunun da ötesinde, eğer başka bir eser sahibinin eserini ifade ediş biçimi veya örneğin yazılı eserindeki ifadeler kelime kelime kullanıldıysa, bu ifadelerin kullanıldığı bölümler için telif hakkı koruması mevcut olmayacaktır. Bir bilgisayar programının veya kısımlarının çoğaltılması hususunda hak sahibi gerçek veya tüzel kişi veya bunların yetkilendirdiği üçüncü kişiler tek yetkilidir. Bir bilgisayar programı bakımından tercüme etme hakkı, programı bir programla dilinden başka bir program diline çevirme veya kaynak kodundan nesne koduna çevirme gibi eylemleri kapsamaktadır.

Bu düzenlemede, tercümenin, uyarlamanın veya başka türlü

bir değişimin, üçüncü kişinin özgün fikri bir ürünü olup olmamasına bakılmaksızın, bu kişinin yetkilendirilmesi gerektiği hususuna değinmek gerekir. Zira, özgün bir fikri çalışmanın varlığı, yalnızca tercüme eden, uyarlayan veya başkaca bir değişim meydana getiren kişi tarafından bir telif hakkı elde edilmesi bakımından bir ön koşuldur. Bir bilgisayar programının kopyasını kullanma hakkına sahip kişinin, hak sahibinin yetkilendirmesine gerek olmaksızın, yapacağı programı yükleme, görüntüleme, çalıştırma, iletme veya saklama eylemlerini gerçekleştirirken programı meydana getiren fikir ve ilkeleri tespit etmek için programın çalışmasını izlemek, incelemek veya denemek hakkına sahip olacaktır[7]”

III. ÖRNEK VAKALAR

A. *US Ordusu vs Apptricity*

ABD Ordusu, bir tedarik zinciri ve finansal yazılım geliştiricisi olan Apptricity'ye, kullandığı ancak binlerce lojistik yönetim yazılımı kopyası için ödeme yapmadığı yönündeki bir telif hakkı ihlali iddiasını çözmek için 50 milyon ABD doları ödemiştir.

2004 yılında ABD Ordusu, Ulaştırma Koordinatörlerinin Hareketler için Otomatik Bilgi Sistemi 2'nin (TC-AIMS II) temeli olarak ticari kullanıma hazır (COTS) tedarik zinciri yazılım paketinin temel bileşenlerini sağlamak için Apptricity'yi seçti. Yazılım, askeri birimlerin hareketinden ileri operasyon üslerine giden araçlara ve helikopterlere erzak yüklenmesine kadar ulaşım yönetiminin birden fazla zaman diliminde harita noktalarından ziyade gerçek zamanlı olarak izlenebilme ve yönetebilme olanağı sağlıyordu. İzleme, bir öğenin belirli bir kara veya hava taşıma aracındaki veya varış noktasındaki belirli bir bölmedeki konumu düzeyine kadar ayrıntılıydı. Yazılım aynı zamanda sezgisel, standart raporları ve sofistike, özelleştirilmiş veri dilimlerini görüntüleyebilme özelliklerine sahipti.

Ordu, Apptricity'nin Orta Doğu ve diğer hareket alanlarında entegre nakliye lojistiği ve varlık yönetimi yazılımını kullandı. Ordu ayrıca yazılımı, Ocak 2010'da Haiti'deki depremi izleyen çabalar da dahil olmak üzere acil durum yönetimi girişimlerini koordine etmek için kullandı.

Apptricity, telif hakkı ihlali iddiasında, ABD Ordusunun küresel ağında kurduğu ve sahaya sürdüğü yaklaşık 100 sunucu ve 9.000 cihazı lisanssız kullanılmasından ötürü tazminat talep etti. Güçlü ilişkilerini sürdürmek isteyen taraflar, iş birliği içinde 50 milyon dolara razı olmayı kabul ettiler.[8]

B. *US Donanması vs GmbH*

Bitmanagement Software GmbH adlı şirket, donanmayı telif hakkı ihlali yapmakla suçlayarak Donanmaya karşı bir şikâyetle bulundu. ABD Donanması yazılım korsanlığından suçlu bulundu ve 2016'da açılan bir dava için bir yazılım şirketine 154.400 \$ tazminat ödedi.

GmbH, ek lisanslar için görüşmeler devam ederken, donanma, yazılımı 2013 ile 2015 yılları arasında en az 558.466 cihaza yükledi.

Aynı şekilde Rusya, Japonya, Çin ve Kanada gibi ülkelerin de kendi telif hakkı yasaları ve patent ofisleri bulunmaktadır.

G. Patent

Yazılım ürünlerinin patentlenebilmesi konusunda dünya genelinde farklı yaklaşımlar vardır. Örneğin Avrupa Birliği'nde yazılım ürünleri, sadece belirli koşullar altında patentlenebilir. Avrupa Birliği, yazılımın matematiksel yöntemler, bilgi işlem teorileri, algoritmalar ve bilgisayar programları gibi soyut fikirler olduğunu kabul eder. Bu nedenle, sadece yazılımın uygulanabilir bir icada dönüştüğü durumlarda patentlenebilir. Avrupa Birliği'nde, yazılım patentleri, Avrupa Patent Sözleşmesi (EPS) tarafından düzenlenir. EPS, patentlenebilirliği belirlemek için bir dizi kriter belirler. Ancak, Avrupa Birliği'nde yazılım patentlerine karşı birçok eleştiri ve tartışma da vardır. Yazılımın patentlenebilir olduğu ülkeler arasında Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Japonya, Avustralya, Singapur, Güney Kore, Yeni Zelanda, İsrail, Rusya, Çin ve Hindistan gibi ülkeler bulunmaktadır. Ancak, bu ülkeler arasında bile patentlenebilirliğe ilişkin farklılıklar bulunmaktadır. Bu nedenle, bir yazılımın patentlenebilir olup olmadığını belirlemek için ilgili ülkedeki yasal düzenlemelerin incelenmesi gerekmektedir. [26]

KAYNAKÇA

- [1] "Adil Kullanım" Nedir? Google Yardım. <https://support.google.com/legal/answer/4558992?hl=tr> [erişim 15.04.2023]
- [2] "Telif Haklarının Özellikleri Nelerdir ?" <https://www.telifhaklari.gov.tr/telif-hakki-nedir> [erişim 11.04.2023]
- [3] "Telif Hakkı Nedir ? Nasıl Alınır ? İhlali ve Cezası" <https://kadirhukuk.com.tr/makale/telif-hakki-nedir-nasil-alinir-ihlali-cezasi/> [erişim 11.04.2023]
- [4] Kerim Arslan. "Bilişim ve Yazılım Teknolojilerinin Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Açısından Türkiye ve Uluslararası Alandaki Görünümü". İstanbul Medipol Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. <https://acikerisim.medipol.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.1251.1/7339/Arslan-Kerim-2018.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [erişim 15.04.2023]
- [5] Dilek Karaman, Muhammet Damar. "Fikri Mülkiyet Haklarının Yazılım Sektörü Açısından Değerlendirilmesi: Usedsoft ve Verisil Davaları". Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1910940> [erişim 15.04.2023]
- [6] Pelin Özkaya, Refik Samet. "Yazılım Ürünlerinin Telif Hukuku Kapsamında Korunması". Ankara Üniversitesi. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1194041> [erişim 15.04.2023]
- [7] Emine Sena Yazıcı. "Bilgisayar Programlarının Fikri Mülkiyet Hukuku Çerçevesinde Korunması". İstanbul Medeniyet Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü. https://acikbilim.yok.gov.tr/bitstream/handle/20.500.12812/116934/yokAcikBilim_10270203.pdf?sequence=-1&isAllowed=y [erişim 15.04.2023]
- [8] U.S. Government "US Ordusu vs Apptricity" <https://www.prnewswire.com/news-releases/us-government-pays-apptricity-50-million-233259951.html> [erişim 8.04.2023]
- [9] Nikki Main. U.S. Navy Forced "US Donanması vs GmbH" <https://gizmodo.com/navy-copyright-gmbh-184981782> [erişim 8.04.2023]
- [10] Daniel Melman, Sarah Benowic. The Next Big Software Copyright Case to Watch "SAS vs WPL" <https://www.pearlcohen.com/the-next-big-software-copyright-case-to-watch/> [erişim 8.04.2023]
- [11] Apple Sues Microsoft for Copyright Infringement "Apple vs Microsoft" <https://legal.thomsonreuters.com/blog/1988-apple-sues-microsoft/> [erişim 8.04.2023]
- [12] Graham Lea. Microsoft paid Apple \$150m to settle QuickTime suit https://www.theregister.com/1998/10/29/microsoft_paid_apple_150m/ [erişim 8.04.2023]
- [13] Apple Inc. v. Samsung Electronics Co. Wikipedia. https://en.wikipedia.org/wiki/Apple_Inc._v._Samsung_Electronics_Co.#:~:text=On%20August%2024%2C%202012%2C%20the,damages%20in%20its%20counter%20suit/ [erişim 8.04.2023]
- [14] Settlement in Copyright Case "Texaco vs 83Publisher" <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1750-4910.1996.tb00353.x> [erişim 8.04.2023]
- [15] Sage Publications Inc. "A&M Records vs Napster" <https://www.jstor.org/stable/30000594> [erişim 8.04.2023]
- [16] Georg Philip Krog. "Napster Case" <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0267364905001822> [erişim 8.04.2023]
- [17] Tuğba Nur Irmak. Fikri Mülkiyet Açısından Yazılımların Korunması. Hukuk ve Bilişim. <https://www.hukukvebilisimdergisi.com/fikri-mulkiyet-acisindan-yazilimlarin-korunmasi/> [erişim 15.04.2023]
- [18] Fikir Ve Sanat Eserleri Kanunu. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.3.5846.pdf> [erişim 10.04.2023]
- [19] "Çalışanlar Tarafından Yaratılan Eserler Üzerinde Hak Sahipliği". Gün + Partners Avukatlık Bürosu. <https://gun.av.tr/tr/goruslerimiz/makaleler/calisan-tarafindan-yaratilan-eserler-uzerinde-hak-sahipligi#top> [erişim 15.04.2023]
- [20] "Edebiyat ve Sanat Eserlerinin Korunmasına İlişkin Bern Sözleşmesi". T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. https://www.telifhaklari.gov.tr/resources/uploads/2012/03/18/2012_03_18_349175.pdf [erişim 15.04.2023]
- [21] Bern Sözleşmesi. Wikipedia. https://tr.wikipedia.org/wiki/Bern_Sozlesmesi [erişim 15.04.2023]
- [22] "Presidência da República Casa Civil Subchefia para Assuntos Jurídicos". http://www.planalto.gov.br/ccivil_03/leis/L9609.htm [erişim 15.04.2023]
- [23] "Infringement of Copyright and Moral Rights and Exceptions to Infringement (continued)". Justice Laws Website. <https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/c-42/page-8.html#h-103634> [erişim 15.04.2023]
- [24] Chaoji Guānlǐ Yuán. Chapter V Legal Liabilities and Enforcement Measures. Copyright Protection Center of China. https://www.ccopyright.com/en/index.php?optionid=985&method=view&auto_id=37 [erişim 15.04.2023]
- [25] 17 U.S. Code § 1201 - Circumvention of Copyright Protection Systems. Cornell Law School. <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/17/1201> [erişim 15.04.2023]
- [26] Sinan Çayır. Yazılım Patentleri ve Avrupa Birliği. İTÜ Bilgi İşlem Daire Bakanlığı. <https://bidb.itu.edu.tr/sevirdetleri/blog/2013/09/08/yazilim-patentleri-ve-avrupa-birligi> [erişim 15.04.2023]